

Fra: Martine Juliane Lundberg Tørseth [martine@hra.no]

Til: 'Ane Killingstad' [AEKD@cowi.com]

Kopi: postmottak [postmottak@ringerike.kommune.no]

Sendt: 20.04.2020 08:32:31

Emne: SV: Varsel om oppstart detaljregulering Pålsrud-grenda, Ringerike kommune

Vedlegg: image001.png; image002.png; image003.png

Hei

HRA er opptatt av at renovasjonstekniske løsninger skal planlegges i en tidlig fase av en utbygging. Renovasjon er en del av infrastrukturen, og må hensyn tas i reguleringsplaner. Dette gjelder avsetning av areal, bredde på vei, sikkerhet, stigningsforhold, tilgjengelighet for renovasjonsbil, snuplass, kapasitetsberegninger og andre forhold.

Tilgjengelighet

Det er Renovasjonsforskriften som regulerer krav til vei og fremkommelighet. Henting og transport av avfall fra husholdninger skjer med spesialbygde biler som komprimerer avfallet. Renovasjonsbilene kan komme opp i en totalvekt på ca. 29 tonn og en aksellast på 10 tonn. Kjørbar vei er vei som har snuplass og har kurvatur, stigningsforhold, bredde og styrke til å tåle et renovasjonskjøretøy. Det må ikke være greiner eller annet som kan hindre renovasjonsbilen, skade bilens sikkerhetsutstyr, eller hindre sjåførens utsyn. Kjørebanelen skal være minimum 3 m bred + veiskulder 0,5 m på hver side. Veiskulder er kjørbart felt som ligger inntil kjørebanelen. Veier og bruer må tåle et akseltrykk på 10 tonn, og kurvatur og stigningsforhold må oppfylle veinormalens krav til kjøring med lastebil type L, normalt ikke over 8-10 % stigning.

For å sikre trygg trafikk, må det opparbeides tilstrekkelig med snumuligheter for renovasjonsbilen. Snuplass/snuhammer skal være tilpasset Vegvesenets norm for store lastebiler. Snuplassene må ikke blokkeres med parkerte biler eller annet materiell. Rygging skal unngås av sikkerhetsmessige årsaker, og rygging skal kun skje for å snu. Det er snuplass eller mulighet for gjennomkjøring som ofte mangler i trange boligfelt.

Beholdere skal plasseres så nærme kjørbare vei som mulig, dog innenfor 10 m fra vei. Plass til beholdere for avfall skal stå lett tilgjengelige og legges i utkanten av boområder. Det er ikke ønskelig at renovasjonsbiler skal kjøre inn på gårdsplasser og tun på grunn av sikkerheten til myke trafikanter. Barn skal ha et trygt boområde uten at store lastebiler skal inn i tun og gårdsplasser. Skal en renovasjonsbil kjøre inn i boområder må krav til vei og fremkommelighet være avklart etter forskriftens bestemmelser. Krav må innfris både ved regulering til eneboliger, blokker og hytter.

Nedgravde renovasjonsanlegg

Avfallsbeholdere under bakken er en god og plassbesparende løsning for områder med småhusbebyggelse, borettslag, blokkbebyggelse, foreninger og andre tilsvarende store boligfelt.

Nedgravde renovasjonsanlegg er en bedre løsning enn tradisjonelle beholdere da det er plassbesparende når det gjelder det estetiske. Andre fordeler er for eks. at anlegget er mer brannsikkert, har færre tømmeponkter, er sikret mot skadedyr, reduserer tungtrafikken i boligstrøk og har mye mindre lukt da avfallet lagres under bakken.

Ønsker en utbygger ovennevnte løsning er dette et godt alternativ med en bebyggelse på minimum 10-15 husstander. Utbygger må søke HRA før utbygging for å sikre planlegging, befaring, tilgjengelighet og kapasitetsberegning. Utbygger betaler alle utgifter knyttet til etablering av anlegg. Renovasjonsgebyr for husholdning hvor nedgravd renovasjonsanlegg benyttes, blir det samme som standard renovasjonsgebyr.

Det finnes to typer nedgravde beholdere. En type med bare en innkastluke over bakken, og hele avfallsbeholderen gravd ned under bakken. Den andre løsningen har om lag 60 % av beholderen under bakken, og resten over. I tette boligområder anbefales helt nedgravde beholdere da disse tar mindre plass over bakken. Arealkrav blir ca. 2x2 meter pr. avfallsgruppe som er: matavfall, restavfall, papir/papp, plastemballasje og glass- og metallemballasje. Arealkrav blir dermed 10-14 meter pr. anlegg som er beregnet på 30-33 husstander. Beholdere kan stå bak hverandre og på hver side av en snuplass. Det er flere muligheter som må avklares i hvert enkelt tilfelle.

Kapasitetsberegninger

Kapasitetsberegninger gjøres etter oppsatt tømmeintervall for HRA, og tømmeintervall er likt for alle 5 kommuner. En utbygger må beregne kapasitet etter oppsatt tømmeintervall, da det ikke er valgmuligheter i forhold til denne problematikken. Utnyttelsesgraden for bolig kan ikke gå på bekostning av infrastruktur – i dette tilfellet renovasjon.

Matavfall og restavfall	tømmes hver 14. dag
Papir og plastemballasje	tømmes hver 4. uke
Glass- og metallemballasje	tømmes hver 8. uke

Søknadsskjema for nedgravde renovasjonsanlegg finnes på HRA's nettside: www.hra.no. Det må søkes i planleggingsfasen slik at man sikrer at krav følges. HRA foretar befaring etter søknad, samt følger opp saken frem til driftsfase.

Det er Forurensningsloven som regulerer avfall fra husholdning og næringsliv. Avfall fra husholdning er kommunenes monopoldel (som utføres av HRA) og kan f.t. ikke håndteres av andre enn HRA. Avfall fra næringsvirksomhet og husholdning kan ikke blandes. Dette på grunn av "faren"

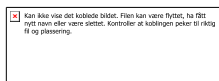
for subsidiering. Det betyr at i større bygg hvor næring etablerer seg i første/andre etasje, og det etableres leiligheter i øvrige etasjer må avfall deles på 2 steder/avfallsrom. Dette må hensyn tas i forbindelse med bygging i tettbebygde områder.

Næringsavfall kan håndteres av private aktører hvis virksomheter ønsker det, men etter Forurensningslovens bestemmelser om kildesortering og gjenvinning. HRA kan også tømme næringsvirksomheter når disse har næringsavtale med HRA.

Håper våre innspill kan være til nytte i forbindelse med videre planarbeid.

Med vennlig hilsen,

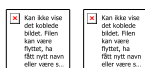
Martine Juliane Lundberg Tørseth
Saksbehandler

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

E-post: martine@hra.no

Mobil: (+47) 940 51 959

Fra: Ane Killingstad <AEKD@cowi.com>

Sendt: 17. april 2020 14:48

Til: fmovpost@fylkesmannen.no; post@viken.no; postmottak@mattilsynet.no; rs@nve.no; firmapost-sor@vegvesen.no; post@ringeriks-kraft.no; Firmapost <firmapost@hra.no>; firmapost@brakar.no; konsern@nettbuss.no

Emne: Varsel om oppstart detaljregulering Pålsrud-grenda, Ringerike kommune

Hei, i medhold av plan- og bygningslovens §§ 12-1 og 12-8 varsles det oppstart av detaljregulering Pålsrud-grenda, del av eiendommen gnr/bnr. 21/1 i Ringerike kommune.

Spørsmål, kommentarer og merknader til oppstart av planarbeidet kan rettes til COWI AS v/Ane Killingstad ækd@cowi.com / 95183389. Frist for merknader er 18.05.2020.

Se vedlegg for mer informasjon.

Vennlig hilsen

Ane Killingstad

By- og regionplanlegger

Drammen/Kongsberg

COWI AS

Mobil: 951 83 389

E-post: ækd@cowi.com

www.cowi.com

COWI handles personal data as stated in our [Privacy Notice](#).

RINGERIKE KOMMUNE
Ringerike brann og redningstjeneste.
Forebyggende avdeling

<i>Saksnr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i>
19/5636-21	18431/20	PLN 466		20.04.2020

Svar - 466 - Detaljregulering for Pålsrud-grenda - internt varsel om oppstart av planarbeid
Gnr/bnr 21/1 – Åsa

Generell tilbakemelding fra brann- og redningstjenesten:

Det er viktig at vannforsyning til slokkevann blir ivaretatt også i reguleringen.

Adkomst for brannvesenets biler, mannskap og materiell er også viktig å ivareta, da spesielt for stigebil dersom det er behov for dette med marktrykk ved oppstillingsplasser.

Si ifra om det er noe uklarheter eller behov for ytterligere avklaringer.

Med hilsen

Bodil Lafton
Leder
bodil.lafton@ringerike.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi:

Vedlegg:

COWI AS
Hvervenmoveien 45
3511 HØNEFOSS

Vår dato: 13.05.2020
Vår ref.: 202004339-2
Arkiv: 323
Deres dato: 15.04.2020
Deres ref.: AEKD

Saksbehandler:
Heidi Mathea Henriksen
22959759/hmh@nve.no

NVEs generelle innspill - Varsel om oppstart - Detaljregulering for Pålsrud-grenda - Åsa - Ringerike kommune

Vi viser til varsel om oppstart datert 15.04.2020.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl). Forslagstiller har ansvar for at disse interessene blir vurdert i planarbeidet.

Flom, erosjon, skred og overvann

God arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom, overvann, erosjon og skred. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for disse faretypene. Pbl setter tydelige krav til sikkerhet mot naturfare og sikker byggegrunn ved planlegging og utbygging, og byggt teknisk forskrift (TEK17) kapittel 7 utdyper dette i forhold til flom-, erosjon- og skredfare. På reguleringsplannivå vil det ofte være behov for en detaljert fagkyndig utredning av faren.

Mer utbygging i nedbørfeltet gir økt andel tette flater. Dette bidrar til raskere avrenning og større mengder vann på terrengoverflaten (overvann). Økningen kan føre til oversvømmelser i byggeområdene og flom i vassdragene. Det er viktig å være oppmerksom på at ny utbygging også kan blokkere avrenningen ovenfra, som igjen kan føre til skader på selve bygget eller lede overvannet i uønsket retning. Økosystem som eks. flomskog, myrer og våtmarker har en flomdempende funksjon som bør bevares i størst mulig grad. Dersom omgivelsene og/eller resipienten ikke har kapasitet til å ta imot økt avrenning, må det planlegges kompensierende tiltak i nedbørfeltet. Klimaendringenes påvirkning på avrenningen i byggeområdene må også avklares. Dette må gjøres tidlig i planprosessen slik at det blir satt av tilstrekkelig areal før bygninger og infrastruktur planlegges. Se ellers informasjon om overvann på www.nve.no/hydrologi/urbanhydrologi.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vassdrag- og grunnvannstiltak

Det er store allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann. Tiltak som kan medføre skader eller ulemper for allmenne interesser, kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven. Hvis det er behov for at NVE gjør en konsesjonspliktavurdering av vassdragstiltak i planen, så ber vi om at dette kommer klart frem av oversendelsesbrev. NVE kan avgjøre at reguleringsplan kan erstatte konsesjon, dersom vassdragsinteressene er godt nok ivaretatt i planen.

Energianlegg

Et velfungerende system for produksjon og overføring av energi er avgjørende for samfunnet. Planen må derfor ta hensyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen. Hvis planen kommer i berøring med energiinteresser, bør berørte energiselskap involveres tidlig.

Ved oppstart av planarbeidet anbefaler vi å bruke følgende veiledere og verktøy:

- [NVEs karttjenester](#) viser informasjon om flom- og skredfare, vassdrag og energianlegg.
- [NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#) beskriver hvordan interessene bør ivaretas i planen, slik at en unngår innsigelse.
- [NVEs retningslinje 2/2011 Flaum- og skredfare i arealplanar](#) beskriver hvilke flom- og skredprosesser som kan utgjøre fare, og hvordan disse farene bør utredes og innarbeides i planen.
- [NVEs sjekkliste for reguleringsplan](#) er et nyttig verktøy, for å sikre at alle relevante saksområder er vurdert og godt nok dokumentert.
- www.miljokommune.no gir nyttige tips om overvannshåndtering i arealplanlegging.
- [Klimaservicesenteret/klimaprofilene](#) gir et kortfattet sammendrag av dagens klima, forventede klimaendringer og klimautfordringer.
- [De Statlige planretningslinjene for klima og energiplanlegging og klimatilpasning](#) av 28.09.2018 gir føringer for hvordan kommunene skal ivareta klimaendringer i planleggingen.
- For vurdering av overvann kan også følgende [publikasjoner fra Norsk Vann](#) være aktuelle. Norsk Vanns veileder A162 – «*Veiledning i klimatilpasset overvannshåndtering*» og Norsk Vanns rapport B22 - «*Vann og avløp i arealplanlegging og byggesaksbehandling*»,
- Flere nyttige veiledere og verktøy finnes på www.nve.no/arealplan.

Dersom planen berører NVEs saksområder, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn.

NVE legger til grunn at kommunen vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt. Vi ber om at alle plandokumenter sendes elektronisk til nve@nve.no.

NVE vil prioritere å gi innspill og uttalelser til reguleringsplaner der det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. Dette fremgår av [brev til kommunene 29.09.2017 om NVEs bistand og verktøy i arealplanleggingen](#). Vi ber derfor om at det skrives tydelig i oversendelsesbrevet til NVE hva en eventuelt ønsker konkret bistand til i den enkelte saken.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVEs saksområder.

Med hilsen

Anne Cathrine Sverdrup
regionsjef

Heidi Mathea Henriksen
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
Ringerike kommune

Cowi AS
Hvervenmoveien 45
3511 HØNEFOSS

Deres ref:
Vår ref: 2020/75428
Dato: 15.05.2020
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

MERKNAD TIL VARSEL OM OPPSTART AV DETALJREGULERING FOR PÅLSRUD-GRENDA I RINGERIKE KOMMUNE

Viser til å ha mottatt varsel om oppstart av detaljregulering for Pålsrud-grenda i Ringerike kommune. Hensikten med planforslaget er å legge til boligbebyggelse med tilhørende infrastruktur i Åsa.

Mattilsynet er statlig myndighet for drikkevann med ansvar for å ta vare på nasjonale og regionale føringer i plansaker som kan påvirke drikkevann. Føringer for dette er blant annet gitt i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, nasjonale mål for vann og helse, matloven med drikkevannsforskriften og forskrift om rammer for vannforvaltningen.

Vi forutsetter at bebyggelsen knyttes til offentlig vann- og avløpsnett hvis dette er mulig. Hvis det er slik at dette ikke er praktisk mulig forutsetter Mattilsynet at tiltakshaver sikrer seg at det er alltid tilgang til nok vann og at dette vannet er helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge. Dette må klarlegges før tiltaket iverksettes.

Med hilsen

Anita Klemensdottir

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

RINGERIKE KOMMUNE

Utbygging

Cowi AS

<i>Saksnr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i>
19/5636-25	22926/20	PLN 466		18.05.2020

Svar - Varsel om oppstart 466 Pålsrud-grenda

Boligfeltet må tilknyttes kommunalt vann og avløp. Nærmeste punkt for tilknytning vil være ved oppkjørselen til skolen, på jordet på østsiden av veien. Om man ønsker at kommunen skal overta VA infrastruktur til drift og vedlikehold, må det utarbeides en utbyggingsavtale med kommunen og anlegget må prosjekteres og bygges etter kommunal VA norm. Denne avtalen må være politisk vedtatt før oppstart av bygging. Dette gjelder også for vei eller gatelysanlegg for boligfeltet om dette er aktuelt. Veien må også ha en snuhammer eller rundkjøring i enden for at større kjøretøyer kan snu, eksempelvis renovasjonsbiler eller maskiner/biler for vinterdrift av vei. Det bør også anlegges en sti eller gangvei direkte mot skolen fra boligfeltet for å unngå at elever bruker Åsaveien som skolevei. Denne må også benyttes som adkomst til bussholdeplass.

Med hilsen

Magne Lohre
prosjektleder
magne.lohre@ringerike.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi:

Vedlegg:

COWI AS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Brede Kihle, 32266865

Att. Ane Killingstad

Ringerike kommune - Innspill til varsel om oppstart av detaljregulering for boliger ved Pålsrudgrenda ved Åsa

Vi viser til deres oversendelse datert 17. april 2020 med varsel om oppstart av detaljregulering for boliger ved Pålsrudgrenda ved Åsa, gnr. 21/1.

Fylkesmannen har mottatt varsel om oppstart av arbeid med detaljregulering for et område ved Åsa hvor det skal tilrettelegges for boliger. Vi ber om at forhold knyttet til samordnet areal- og transportplanlegging, støy, barn og unges interesser, landskap, jordvern, friluftsliv, naturmangfold, klima- og energiplanlegging, klimatilpasning og universell utforming blir tilstrekkelig ivarettatt i tråd med nasjonale føringer.

Bakgrunn

Det fremgår av varselet at formålet med planarbeidet er å tilrettelegge for boliger med tilhørende infrastruktur i tråd med kommuneplanen. Det aktuelle området er satt av til byggeområde for boliger i kommuneplanen. Planområdet omfatter et areal på ca. 10 daa.

Fylkesmannens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, samfunnssikkerhet, samt barn og unges interesser. Fylkesmannen skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Fylkesmannens innspill

Aller først vil vi vis til at tettstedet Åsa ikke er et område hvor det skal legges til rette for stor boligvekst. Området er bilbasert og det er dårlig med gang- og sykkelveger. Vi viser til statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og regional plan for areal og transport i Buskerud.

I hovedsak må kommunens utbyggingsmønster styres mot utvikling av kompakte tettsteder, slik at arealforbruk og transportbehov reduseres og grunnlaget for kollektivtransport, sykkel og gange

styrkes. Dersom man ønsker en forsterkning av Hønefoss sentrum er det viktig at det ikke åpnes opp for store nye felter for boligutbygging spredt i kommunen. Ut fra disse føringene legger vi til grunn at antall boenheter holdes lavt i dette området.

I det videre planarbeidet ber vi om at trafikkstøy blir vurdert og ivaretatt i tråd med Klima- og miljødepartementets støyretningslinje T-1442/2016. Trolig er deler av området ned mot Åsaveien utsatt for støyverdier som overstiger de gjeldende grenseverdiene. Det er derfor viktig at planforslaget sikrer gjennomføring av støyreducerende tiltak før støyfølsomme bruksformål kan tas i bruk. Hvis det kun er et mindre område langs vegen som er støyutsatt, anbefaler vi at dette området blir regulert som en del av grønnstrukturen, eller på annen måte ikke blir tatt med som en del av byggeområdet.

Vi ber om at støyutredningen følger planforslaget ved offentlig ettersyn og at nødvendige støytiltak blir innarbeidet i planen. Vi ber om at støygrensen for trafikkstøy på $L_{den} = 55$ dB blir tatt inn i bestemmelsene slik at den blir juridisk bindende for området. Støy på uteareal, lekeplass og utenfor vindu i støyutsatt fasade skal ikke overstige denne grensen. Dette er med på å sikre god miljøkvalitet for de som skal bo i området.

Planleggingen må også ta hensyn til grøntstruktur og barn og unges interesser. Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser må legges til grunn, og vi ber om at det sikres tilstrekkelige lekearealer for barn i alle aldre. Dersom arealer av betydning for barns lekemuligheter blir negativt berørt av planforslaget, må det redegjøres for at det finnes tilfredsstillende erstatningsarealer i nærområdet som dekker behovet for lek. Videre må det legges vekt på trafiksikre løsninger og trygg skolevei.

Ny bebyggelse må gis en god estetisk utforming, både som enkeltbygg og i forhold til omkringliggende bebyggelse og landskap. I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging står det at kommunene skal ivareta landskapshensyn i planleggingen. Vi viser også til Den europeiske landskapskonvensjonen som Norge har sluttet seg til.

Ved planlegging av nye boligområder er det også viktig å legge til rette for enkel tilgang til grøntområde/friområde eller sammenhengende sti-/turveinett innen 500 meter fra den enkelte bolig, jf. Meld. St. 18 (2015-2016) *Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet*. Vi ber om at dette blir vurdert og ivaretatt.

Det må derfor redegjøres nærmere for friluftinteressene i området og natur- og landskapsforhold som et viktig grunnlag for utforming av planen. Eventuelle områder av verdi for friluftsliv, landskap og biologisk mangfold må innarbeides i planen som en del av grønnstrukturen.

I denne forbindelse vil vi også vise til Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19. juni 2009 der det fastsettes mål for ivaretagelse av naturtyper og arter. Videre omhandler denne loven sentrale prinsipper om kunnskapsgrunnlag og miljørettslige prinsipper som skal legges til grunn også for arealplanlegging etter annet lovverk. Det må derfor som en del av planarbeidet redegjøres for hvordan de miljørettslige prinsippene for offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 i naturmangfoldloven er vurdert og fulgt opp.

Når det gjelder landbruksinteresser vil vi vise til at arealet er på ca. 10,5 dekar og er en del av et større areal kartlagt som innmarksbeite. NIBIOs arealressurskart AR5 skal legges til grunn, og det har ikke betydning at arealet ikke lenger er i bruk som beite. Varslet oppstartsområde er imidlertid tidligere avklart til boligformål i kommuneplanen. Vi minner om at innmarksbeite er en kategori av

dyrka jord, og at omdisponering skal rapporteres i KOSTRA landbruk ved vedtak av reguleringsplanen.

Av hensyn til nasjonale føringer for jordvern og om økt matproduksjon, må det ikke legges opp til tiltak som går ut over produksjonen på tilgrensende verdifulle fulldyrka jordbruksareal. Vi ber om at tiltak for å redusere potensielle konflikter og farlige situasjoner som kan oppstå når boliger kommer tett på jordbruksdrift/matproduksjon, blir vurdert og ivaretatt i planen. Også av hensyn til det verdifulle jordbrukslandskapet bør kommunen vurdere å sette av vegetasjonsbelte mv som skjerming mot jordbruksarealene. Vurderinger rundt dette bør fremgå av planbeskrivelsen.

Det er en nasjonal målsetting å få til energieffektive bygningsløsninger, jf. Meld. St. 21 (2011-2012) *Norsk klimapolitikk* og Meld. St. 13 (2014-2015) *Ny utslippsforpliktelse for 2030*. Et viktig tiltak er å satse på alternative oppvarmingsmåter til strøm, for eksempel tilrettelegging for varmepumpe, fjernvarme, bioenergi eller bygging av lavenergibygg/passivhus.

Vi viser også til Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, samt plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav g med krav om at planleggingen skal ta klimahensyn gjennom løsninger for energiforsyning. Vi ber om at kommune og tiltakshaver prøver å legge til rette for dette og at miljøvennlige energiløsninger blir utredet.

Vi vil også minne om prinsippene om en universell utforming. Dette er forhold som det må redegjøres for i saken og som må sikres fulgt opp gjennom bestemmelsene. Vi viser til Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne og Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Plan- og bygningsloven § 4-3 stiller krav til utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) ved utarbeidelse av planer for utbygging. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. I den sammenheng vil vi vise til Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, vedtatt 28. september 2018 hvor det blant annet går frem at konsekvensene av klimaendringene skal vurderes og at høye klimaframskrivninger skal legges til grunn for planleggingen. Videre går det frem av punkt 4.3 at planer skal ta hensyn til behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig overvannshåndtering. Kommunene skal ta utgangspunkt i naturbaserte overvannsløsninger.

Vi anbefaler DSB sin veileder *Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging* fra 2017 og rundskriv H-5/18 *Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling* fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet som nyttig hjelpemiddel. Vi ber om at ROS-analysen følger planforslaget ved offentlig ettersyn og at eventuelle nødvendige tiltak mot uønskede hendelser blir innarbeidet i planen.

Øvrige statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018).
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014).
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995).

Videre viser vi til [Fylkesmannens forventningsbrev til kommune for 2020](#) av 29. januar 2020 og [Fylkesmannen i Oslo og Vikens forventninger til kommunal arealplanlegging 2019-2020](#) av 14. november 2019. Vi anbefaler også nettsidene www.planlegging.no og www.miljøstatus.no.

Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp.

Med hilsen

Geir Sørmoen
seniorrådgiver

Brede Kihle
seniorrådgiver

Klima- og miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Statens vegvesen region sør	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Ringerike kommune	Postboks 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS

Ringerike kommune - Reguleringsplan - Gbnr 21/1 - Pålsrud-grenda - Åsa - Varsel om oppstart av detaljregulering

Det vises til brev av 15.04.2020.

Kort om saken

Området ligger like nord for Steinsfjorden og Åsaveien (Fv. 2850) og like vest for Steinsfjorden Montessoriskole. Det varslede planområdet utgjør ca. 10 daa. Planområdet strekker seg fra eiendomsgrense for eiendommen gnr/bnr. 21/1 i sørøst og følger eiendomsgrensa i sør. I vest følger grensa for planområdet eksisterende driftsveg og i nord avgrenses området naturlig ved høydedrag. Området består for det meste av innmarksbeite som ikke har vært i bruk de siste årene.

Kommunale planer

Den overordna arealbruken er avklart i kommuneplanens arealdel og det betyr også at forholdet til blant annet jordvern er avklart på overordna nivå. Avstanden til Steinsfjorden er også avklart på overordna nivå. Bygging av boliger her vil styrke befolkningsgrunnlaget for skolen og grenda. Nærheten til skolen gjør at det er muligheter for sambruk av skolens uteområder til lek på fritiden. Planarbeidet bør også samkjøres med planleggingen av tekniske anlegg som vann og avløp.

Samferdsel og infrastruktur.

Området vil få adkomst fra Åsaveien, Fv. 2850

Utvidelsen foreslås på bakgrunn av at adkomstvegen kan benytte samme trasé som eksisterende driftsveg, samt at området som helhet naturlig avgrenses av en høyere rygg i nordøst.

Det må utarbeides en enkel trafikkanalyse for tiltaket som redegjør for trafikkgenerering til området og som vurderer adkomsten til fv. 2850 iht. Statens vegvesens håndbok N100 veg- og gateutforming. Dersom det er behov for å gjøre tiltak i adkomsten med fylkesvegen, må det utarbeides tekniske planer iht. Statens vegvesens håndbok R700 Tekniske tegninger. Eventuelle utbedringer av adkomsten kan få reguleringsmessige konsekvenser og adkomsten

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no

Internett: www.viken.no

Org.nr.: 921693230

må eventuelt innbefattes i reguleringsplanen. Teknisk plan skal godkjennes av Viken fylkeskommune før reguleringsplanen blir vedtatt.

Arkeologiske kulturminner

De topografiske forhold tilsier at det er potensial for å gjøre funn av (flere) automatisk fredete kulturminner i planområdet. Det vil derfor være behov for å gjennomføre en arkeologisk registrering. Kravet er hjemlet i kulturminneloven § 9. Utgifter til slik granskning må dekkes av tiltakshaver jfr. kulturminnelovens § 10. På bakgrunn av det tilsendte materialet er omfanget av det arkeologiske feltarbeidet anslått til 6 dagsverk. De totale registrerings-kostnadene er stipulert til inntil kr 64574,-.

For mer utfyllende informasjon henvises til vedlagte budsjett.

Tiltakshaver må akseptere budsjettet og bestille registreringer hos Arkeologisk feltenhet v/ Linn Marksten, telefon 22 05 56 95 / mobil 976 41 826, Bestillingfeltarkeologi@viken.no
Registreringer kan bare foretas når bakken er snø- og telefri. Da det er stor pågang, spesielt på høsten, må bestilling gjøres i god tid for å sikre fremdriften i planarbeidet.

Avklaring av forholdet til fornminner bør gjøres tidligst mulig i planprosessen. Hvis registreringen først gjennomføres ved offentlig ettersyn, kan dette medføre behov for forlenget høringsfrist. Kommunen er ansvarlig for at forholdet til automatisk fredete kulturminner er avklart før planen vedtas.

Vennlig hilsen

Per Albert Kierulf

Terje Øverland Lønseth

Rådgiver

Saksbehandler kommunale planer, Terje Øverland Lønseth

Saksbehandler arkeologi, Lars Hovland

Saksbehandler samferdsel og infrastruktur, Rune Seim

Cowi AS
Hvervenmoveien 45
3511 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike kommune - Innspill til varsel om utvidelse av planområdet - planarbeid for boliger ved Pålsrud-grenda - Åsa

Vi viser til deres oversendelse av 9. juli 2021.

Bakgrunn

Det fremgår av varselet at bakgrunnen for utvidelsen av planområdet er å justere adkomsten til det planlagte boligområdet slik at den tilfredstiller vegnormalene. Det varslede planområdet omfatter et areal på totalt 13 daa og ligger nord for fylkesveien og Steinsfjorden ved tettstedet Åsa.

Utvidelsen medfører ifølge kunngjøringen at omtrent 200-250 m² dyrket mark blir berørt.

Vi har kommet med uttalelse til det varslede planarbeidet i brev av 18. mai 2020 hvor vi har vist til nasjonale føringer som er aktuelle for planarbeidet.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, samfunnssikkerhet, samt barn og unges interesser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Statsforvalterens innspill

Der hvor utvidelsen er lagt er det i dag en liten avkjøring fra fylkesveien (Åsaveien). Jordet som blir berørt består av fulldyrka mark. Vi mener derfor det er uheldig om noe av dette arealet blir omdisponert. Vi viser til nasjonale forsterkede føringer knyttet til omdisponering av arealer med dyrka mark og fylkeskommunens nullvisjon for nedbygging av matjord. Tatt i betraktning av at arealet er av beskjeden størrelse (200-250 m²), vil vi ikke motsette oss en slik løsning, men vi vil anbefale at det sees på løsninger for å unngå eller eventuelt avbøte på omdisponeringen. Hvilke vurderinger som er gjort rundt dette må fremgå av planmaterialet som legges ut til offentlig ettersyn.

Utover dette viser vi til våre merknader til oppstart, i brev av 18. mai 2020.

Følgende statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018).
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014).
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995).

Ellers viser vi til kommunens ansvar som planmyndighet, jf. [Statsforvalterens forventningsbrev for 2021](#), datert 28. januar 2021, og tilhørende [vedlegg med forventninger til kommunal arealplanlegging](#). Vi anbefaler også nettsidene www.planlegging.no og www.miljøstatus.no.

Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
seniorrådgiver

Brede Kihle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Ringerike kommune	Postboks 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS

Ringerike kommune - Reguleringsplan - Gbnr 21/1 - Pålsrud-grenda - Åsa - Detaljregulering - Varsel om justering av plangrense

Det vises til brev av 09.07.2021.

Kort om saken

Oppstart av planarbeid ble varslet i brev datert 15.04.20. Ringerike kommune ønsker en endring av plangrense og det sendes derfor ut varsel om justering av plangrense. Adkomst må justeres for å tilfredsstille vegnormalene. Dette medfører at omtrent 200-250 m² dyrket areal blir berørt.

Videre har planmyndighet gitt nye føringer om at del av Åsaveien må tas med i planområdet. Endringene av plangrensen gir ingen endrede virkninger utover dette. Området ligger like nord for Steinsfjorden og Åsaveien (Fv. 2850) og like vest for Steinsfjorden Montessoriskole. Det varslede planområdet utgjør ca. 13 daa.

Planområdet strekker seg fra eiendomsgrense for eiendommen gnr/bnr. 21/1 i sørøst og følger eiendomsgrensa i sør. I vest følger grensa for planområdet eksisterende driftsveg og i nord avgrenses området naturlig ved høydedrag. Området er nokså flatt med noe svak helling mot Steinsfjorden i sør. I øst blir planområdet naturlig avgrenset med høyere rygg i terrenget.

Kommunale planer

Endringen av plangrensen skjer på bakgrunn av at adkomsten må endres for å tilfredsstille veinormalene. Konsekvensen av det er at det går med ca. 200-250 m² dyrka mark. Dyrka mark bør i utgangspunktet ikke omdisponeres. I dette tilfelle er det viktig å få til en god og trafiksikker adkomst i tråd med veinormalene.

Vi har tidligere kommet med uttalelse til planoppstart.

Samferdsel

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for boligbebyggelse med tilhørende infrastruktur og grøntområde i Åsa.

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no
Internett: www.viken.no
Org.nr.: 921693230

Eiendommen grenser til fv. 2850 Åsaveien. Oppstartvarselet med utvidelse innbefatter deler av fylkesvegen. Alle Vikens fylkesveger detaljreguleres etter Statens vegvesens håndbok R700 tekniske tegninger. Dette for å sikre at det avsettes tilstrekkelig areal til tiltaket og at detaljreguleringsplanen er av tilfredsstillende kvalitet til å kunne danne grunnlag for videre detaljprosjektering.

Detaljplan

Langs fylkesveger kreves minimum 3,0 m utenfor vegkant regulert til «annen veggrunn – teknisk anlegg».

Det må også sørges for tilfredsstillende overvannshåndtering fra boligområdet og langs atkomstvei. All overvannshåndtering må håndteres internt på området. Fylkesvegens overvannssystem er ikke dimensjonert for dette. Overvannshåndtering må dokumenteres.

Normalt kreves teknisk detaljplan som grunnlag for regulering av fylkesveger og eventuelle avvik fra vegnormalene må dokumenteres. Slik detaljplan anbefales hitsendt for forhåndsvurdering før endelig planforslag utarbeides og fremmes for offentlig ettersyn.

Gjennomføringsavtale

Endringer på vårt vegnett må påregnes forlangt gjennomført før området kan tas i bruk, og det må inngås gjennomføringsavtale med Viken fylkeskommune før tiltak kan iverksettes.

Byggegrenser og støy

Normal byggegrense for fylkesveger er 15 meter. Byggegrensen skal mellom annet vurderes i forhold til støysituasjonen i det aktuelle området. For regulering av støyømfintlige formålnær riks- eller fylkesveg kreves støyforholdene dokumentert og nødvendige tiltak innarbeidet i planen. "Fylkesdelplan for avkjørsler og byggegrenser langs riksvegnettet i Buskerud" er godkjent i Miljøverndepartementet 7. desember 2004.

Det ikke er gang/sykkelveg langs fylkesveien og det er uheldig.

Samferdsel har ingen øvrige merknader til varsel om planoppstart, men vi forutsetter ny uttalelse ved offentlig ettersyn.

Arkeologi

Planområdet er tidligere arkeologisk registrert av oss. Det er ikke funnet automatisk fredete kulturminner her. Planutvidelsen som nå varsles, er av såpass lite omfang at vi ikke ønsker å foreta en ny registrering. Vi har derfor ikke merknader til varsel om planutvidelse.

Bygningsvern og landskap

Planendringene berører ikke nasjonale eller regionale kulturminneverdier som Viken fylkeskommune skal ivareta. Vi har ingen merknader til tiltaket.

Vennlig hilsen

Per Albert Kierulf

Avd.leder kommunale planer

Terje Øverland Lønseth

Rådgiver

Saksbehandler kommunale planer, Terje Øverland Lønseth

Saksbehandler samferdsel, Mai Lin Rue

Saksbehandler arkeologi, Lars Hovland

Saksbehandler, bygningsvern og landskap Marte Fjeldvær